

For Sopran and Guitar

TRIPTYCHON

Written with the support of The Danish Arts Foundation

de med () markered afsnit er afsnit af teksten som jeg har udeladt.

1. KÆRLIGHED

Min sjæl var en lyseblå dragt af himlens farve;
jeg efterlod den på en klippe ved havet.
(og) nøgen kom jeg til dig og lignede en kvinde.
(Og) som en kvinde sad jeg ved dit bord
(og) drak et bæger vin (og) indåndede duften af nogle roser.
Du syntes jeg var smuk (og) lignede noget du havde set i
drømme,

Jeg glemte alt, jeg glemte min barndom (og mit hjemland),
jeg vidste kun at dine kærtegn holdt mig fanget.
Og smilende tog du spejlet og bad mig se mig selv.
Jeg så at mine skuldre var af støv og smuldrede bort,
jeg så at min skønhed var syg og ville intet andet end -
forsvinde.

(O), hold mig i dine arme så fast at jeg ingenting behøver.

2. HVAD ER I MORGEN ?

Hvad er i morgen? Måske ikke du.
Måske en anden favn og en kontakt og en lignende
smerte...

Jeg vil gå fra dig med en vished som ingen anden:
Jeg vil komme tilbage som et stykke af din egen smerte.
jeg vil komme til dig fra en anden himmel med en ny
beslutning.

Jeg vil komme til dig med min gamle længsel i nye træk.
Jeg vil komme til dig sølsom, ond og trofast
på vilddyrspoter fra dit hjertes fjerne ørkenhjemland.
Du vil bekæmpe mig hårdt og magtesløst
som man kun kæmper mod sin skæbne, mod sin lykke,
mod sin stjerne.

Jeg vil smile og vikle silketråde omkring min finger
og din skæbnes lille garnnøgle vil jeg skjule i min kjolefold.
(1916)

3. DAGEN BLIVER KØLIG

I
Dagen bliver kølig mod aften...
Drik varmen af min hånd,
min hånd har samme blod som våren.
Tag min hånd, tag min hvide arm,
tag mine smalle skuldres længsel...
Det ville være vidunderligt at føle,
en eneste nat, en nat som denne,
dit tunge hoved mod mit bryst.

II
Du kastede din kærligheds røde rose
i min hvide favn -
Jeg holder i mine varme hænder
din kærligheds røde rose som snart visner...
O du hersker med kolde øjne,
jeg tager imod den krone du rækker mig,
som tynger mit hoved ned mod mit hjerte...

III
Jeg så min herre for første gang i dag,
dirrende genkendte jeg ham straks.
Nu mærker jeg allerede hans tunge hånd på min lette arm...
Hvor er min klingende (jomfru)latter,
(min kvindefrihed med højtåret pande?)
Nu mærker jeg virkelighedens hårde klang
mod mine skrøbelige, skrøbelige drømme.

IV
Du søgte en blomst
og fandt en frugt.
Du søgte en kilde
og fandt et hav.
Du søgte en kvinde
og fandt en sjæl -
du er besveget.

Södergran, Edith, 1892-1923, finlandssvensk lyriker og en fremtrædende repræsentant for nordisk modernisme.
Hun var født af finlandssvenske forældre i Skt. Petersborg, hvor hun gik i tysk skole og skrev digte på tysk, svensk, russisk og fransk.
Faderen var ingeniør, men døde tidligt af tuberkulose. Hun fik stillet samme diagnose og tilbragte årene 1911-14 på sanatorier i dels Finland, dels Davos i Schweiz samt på rejse i Italien, hvilket bragte hende i kontakt med europæisk avantgarde.
Efter at Den Russiske Revolution i 1917 og Den Finske Borgerkrig i 1918 havde berøvet hende familieformuen, levede hun armodigt med sin mor i deres herskabelige sommerhus i Raivola på den finske side af Det Karelske Næs.
Sygdom, fattigdom og krig, som hun oplevede ved selvsyn, var baggrunden for hendes fem banebrydende digtsamlinger.
Inspireret af tysk ekspressionisme og russisk futurisme satte Edith Sødergran Nietzsches forestillinger om det suveræne menneske, der skaber sin egen eksistens hinsides kulturens moralnormer, op imod det sociale kaos. Hun sprængte den bundne metriske form og bearbejdede sit romantiske og symbolistiske ordforråd med negationer og paradokser for at udtrykke dobbeltheden af ekstatiske livsfølelse og tilintetgørende dødsbevidsthed. Kvinderollen blev forkastet: "Jag är ingen kvinna. Jag är ett neutrum", hedder det i digtet "Vierge moderne" (Moderne jomfru) fra Dikter (1916). I indledningen til Septemberlyran (1918), hvor det kvindelige jeg ofte bevæger sig som en gudeskikkelse mellem himmellegemerne, skrev Edith Sødergran:
"Min selvsikkerhed beror på, at jeg har opdaget mine dimensioner. Det er ikke min sag at gøre mig mindre, end jeg er".
Dette overmod blev mødt af en nedgørende kritik, men Edith Sødergran fik støtte fra forfatteren Hagar Olsson, der sammen med digteren Elmer Diktonius udgav avantgardetidsskriftet Ultra (1922). Digtsuiten "Fantastique" fra Rosenaltaret (1919) handler om den søsterkærlighed, Edith Sødergran nærrede til Hagar Olsson, som i 1955 udgav venindens breve i Ediths brev. I Framtidens skugga (1920), den posthumt udkomne Landet som icke är (1925) og aforismesamlingen Brokiga iakttagelser (1919) vendte Edith Sødergran sig påvirket af Rudolf Steiner mod kristendom og forløsningshåb. Hendes Samlede digte udkom på dansk i 1979.

Triptychon1-Gui

♩ = 80 *Fluente*

Min sjæl var en ly-se-blå dragt af him-lens far - ve; — himlens far - ve; Jeg ef - ter-lod, ef - ter-lod den på en klip-pe ved ha - vet, — ha - vet, og

nø - gen kom jeg til dig og lig - ne-de en kvin - de en kvin - de som en kvin - de — sad jeg ved dit bord —

♩ = 92 *Piu Mosso*

— drak et bæ-ger vin, og ind - ån-de-de duf - - - - ten af nog - le ro - - - - ser.

du syn - tes jeg var smuk, — du syn - tes jeg var smuk, — og lig - ne-de no - get du har set i drøm - me, du har set i drøm - me,

33 $\text{♩} = 80$ *Fluente*

Jeg glem - te alt, jeg glem-te min barn - dom, — min barn-dom, Jeg vid-ste kun at di-ne kær - tegn holdt mig fan - get. — fan - get. og smi-len-de tog du spej let og

41

bad mig se mig selv. — en kvin - de en kvin - de så at mi - ne — så at mi - neskul dre var af støv og smul - dre de bort

52 $\text{♩} = 92$ *Piu Mosso*

smul - dre - de bort så at min skøn-hed var syg, — så at min skøn-hed var syg

60 *Molto rit.*

og vil-le in-tet an-det end for svin - de for svin - de hold mig i di-ne ar - me . så fast at jeg in-gen ting be-hø - ver .

Triptychon2-Gui

BLJ
KODA

12 juli 2008

Score

$\text{♩} = 92$

Hvad er i mor-gen? må - ske ik - ke du. hvad er i mor-gen? må - ske en an-den favn, kon-takt, en favn, en mor-gen, må-ske en smer-te, en

13

lig-nen-de smer - te... Jeg vil gå fra dig med vis - hed som in-gen an-den: , Jeg vil kom-me til-ba - ge

13

Heltone.

rit. *a tempo*

25

— som et styk-ke af din e-gen smer - te. Jeg vil kom-me til dig fra en an-den him - mel, him - mel., him - mel

25

36 *rit.* -----, *a tempo*

med en ny be-slut-ning. Jeg, Jeg vil kom-me til dig fra en an-den stjer - ne med det sam-me blik.

36 *rit.* -----, *a tempo*

46 *rit.* *Molto Meno*

Jeg, jeg vil kom-me til dig med min gam-le læng - sel i ny - e træk. Jeg vil kom-me til dig sæl-som, ond og tro-fast

46 *rit.* *Molto Meno*

56 *rit.* -----, *a tempo*

pp på vild-dyrs-po - ter *mp* fra dit hjer-tes fjer-ne ør-ken-hjem-land. Du vil be - kæm-pe mig, du vil be - kæm-pe mig hårdt og mag-tes - løst

56 *rit.* -----, *a tempo*

68

løst, som man kun kæm-per mod sin skæb-ne, som man kun kæm-per mod sin skæb-ne, som man kun kæm-per mod sin mod sin lyk-ke, mod sin stjer - ne.

68

effect

78

Jeg, Jeg vil smi - le og vik - le sil - ke, sil - ke trå - de om - kring min fin-ger. og din, din skæb-nes lil - le

78

88

garn - nøg - le Garn - nøg - le vil jeg skju - le i min kjo - le-fold.

88

Triptychon3-Gui

♩ = 92

Da-gen blir' kø-lig mod af-ten... Drik var-men af min hånd, min hånd har sam - me blod som vå-ren vå-ren vå - ren.

Tag min hånd, tag min hvi - de arm, tag mi-ne smal - le skul-dres læng - sel... Det vil-le væ - re vid - un-der-ligt at fø-le, en e-nes-te nat, en nat som den-ne, dit tun-ge ho-ved

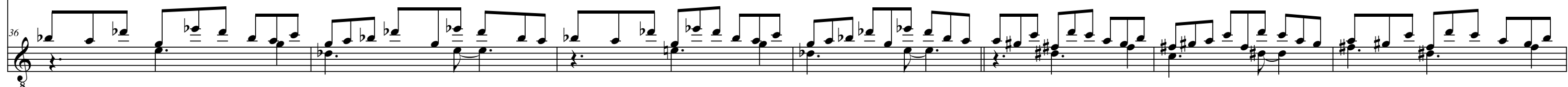
mod mit bryst. Du kas-ted' din kær - lig-heds rø-de ro-se. i min hvi-de favn - Jeg hol-der i mi-ne var-me hæn-der din kær-lig-heds rø-de ro-se som snart vis - ner...



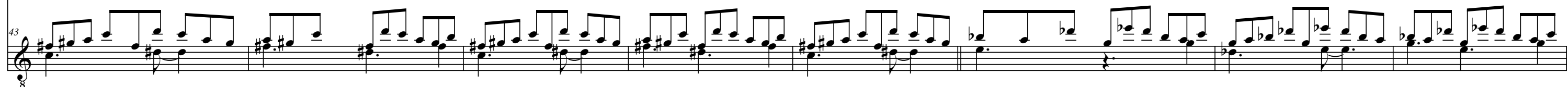
O du her - sker med kol - de øj - ne, ___ Jeg tar' i-mod ___ den kro-ne ___ du ræk-ker mig, Som tyn-ger mit ho-ved ned ___ mod mit hjer - te... ___ Jeg



så min her-re for før-ste gang i dag, dir-ren-de, dir-ren-de gen-kend-te jeg ham straks, ___ Straks. Nu mær-ker jeg ___ al - le - re - de ___

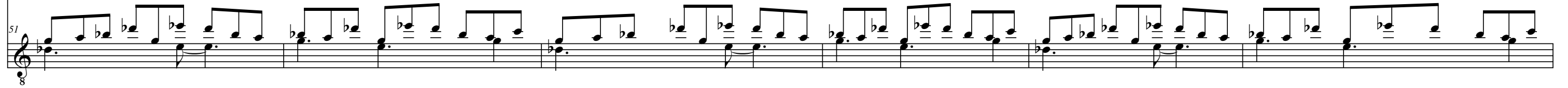


___ hans tung-ge hånd på min let - te arm... ___ Hvor er min klin-gen-de lat - ter, Nu



51 

mær-ker jeg _____ al-le-re-de hans fa - ste greb om min skæl - ven - de krop, _____ nu hø - rer jeg virk'-lig-he-dens hår-de klang

51 

57 

mod mi-ne skrøbe-li-ge, skrøbe-li-ge drøm-me. _____ Du søgte en blomst ___og fandt en frugt, ___Du søgte en kilde ___og fandt et hav. ___Du søgte en kvinde ___og fandt en sjæl ___du er be-sve - get.

57 

Bo Lundby-Jæger
Brønshøj
24 juli 2008